

NÉPZENÉSZ-ISMERETEK
ÁGAZATON BELÜLI SPECIALIZÁCIÓ SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Középszint		Emelt szint	
Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
120 perc	15 perc	180 perc	20 perc
100 pont	50 pont	100 pont	50 pont

A vizsgán használható segédeszközök

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	NINCS	hangszer	NINCS	hangszer
A vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja	CD lejátszó	NINCS	CD lejátszó	NINCS

Nyilvánosságra hozandók

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Anyag	NINCS	NINCS	NINCS	témakörök
Mikor?	NINCS	NINCS	NINCS	jogszabály szerint

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
120 perc		15 perc
I. Feladatlap	II. Feladatlap	Egy „A” és „B” feladatból álló tétel kifejtése
30 perc	90 perc	
Zenefelismerés	Tesztjellegű, illetve rövid válaszokat igénylő zenei kifejezések, zenetörténeti adatok, népzeneelméleti fogalmak, néprajzi- népzene-történeti kérdések; esszéírás	
30 pont	70 pont	
100 pont		50 pont

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli vizsgán a vizsgázónak egy központi feladatsort kell megoldania.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

I. feladatlap

Az első feladatlap feladatai zenefelismerésből állnak. A klasszikus zenei szemelvények a részletes követelmények mellékletében található műjegyzékből kerülnek ki, a népzenei felvételek a Magyar Népzenei Antológia anyagából állnak.

A bejátszások időtartama 1-1,5 perc, a 10 idézet (3 klasszikus és 7 népzene) mindegyike egyszer hangzik el.

II. feladatlap

A rövid válaszokat igénylő kérdések klasszikus zeneelmélet- és történet, népzeneelmélet- és történet, néprajz témaköréből kerülnek ki. Zenei alkotások, szerzők, népszokások időrendbe helyezését; korok, tájak, megyék szerinti csoportosítást; korstílusok és zeneművek, tájegységek és dialektusok, hangszerek és tájegységek párosítását tartalmazzák. Emellett előfordul idézetek szerzőinek beazonosítása, stílusok és jellemzőik egymás mellé rendelése, szakmai fogalmak meghatározása, hiányos szövegek kiegészítése.

A II. feladatlap további része egy kifejtendő esszékérdést tartalmaz. Az esszé egy népzeneelméleti vagy népzene-történeti kérdés (pl. egy népzenei stílusréteg bemutatása, vagy egy rendszerezési elv leírása), illetve néprajzi vonatkozású (pl. egy hangszer vagy egy ünnepi időszak bemutatása) kérdés lehet.

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés a központilag összeállított javítási és értékelési útmutató kötelező előírásai alapján történik. Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási és értékelési útmutató tartalmazza. A javítás során az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható.

Szóbeli vizsga

A szóbeli vizsgán a vizsgázó a kihúzott tétel „A” és „B” feladataira válaszol.

A középszintű szóbeli vizsga tételsorának összeállításáról a vizsgabizottságot működtető intézmény gondoskodik. A tétel pontos megfogalmazása nem hozható nyilvánosságra. A szóbeli vizsga tételsorát a vizsgakövetelmények alapján kell összeállítani. A vizsgázó a felkészülés ideje alatt vázlatot készíthet, amelyet tételének kifejtésekor használhat.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A tételsor jellemzői:

A szóbeli vizsgára legalább 20 tételből álló kérdéssor készül. A tételek 20-25%-át évente cserélni kell.

A tétel jellemzői:

A szóbeli tétel két feladatból áll.

A szóbeli tételek címét és részleteit az előírt témakörök és vizsgakövetelmények alapján kell meghatározni.

Az egyes tételekhez – témájuktól függően – képanyag, térkép, kottamelléklet csatolható. Amennyiben a tételben kitűzött feladat igényli, a vizsgázó felhasználhatja énekrepertoárját vagy rövid hangszeres bemutatót is tarthat.

*Témakörök**„A” feladat:*

Egy népzenei stílusréteg vagy egy dialektusterület (akár kisebb tájegység) vagy a népzene kutatás egy jelentős időszakának bemutatása.

„B” feladat:

Egy nagyobb évköri ünnep, életforduló szokásainak bemutatása vagy egy hangszer vagy hangszeregyüttes ismertetése.

A szóbeli vizsgarész értékelése

Az értékelési útmutató rögzíti az egyes feladatok kifejtésének elvárt tartalmi összetevőit és az ezekre adható, feladatonként 25 pont felosztásával kialakított maximális részpontoszámokat, amely alapján a feleletet értékelni kell. Az egyes részpontoszámok legfeljebb 5-6 pontot érnek.

A szóbeli felelet értékelése az alábbi szempontok és kompetenciák alapján történik:

Szempontok, kompetenciák	Pontszám		
	„A” feladat	„B” feladat	Összesen
Feladat megértése, megfelelően felépített, világos előadásmód.	3 pont	3 pont	6 pont
Tartalmi összetevők: alapfogalmak ismerete, definiálása a lényeg kiemelése, tények, jelenségek, folyamatok ismerete magyarázása, összefüggések értelmezése.	20 pont	20 pont	40 pont
Szaknyelv alkalmazása.	2 pont	2 pont	4 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	25 pont	25 pont	50 pont

EMELT SZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
180 perc		20 perc
I. Feladatlap	II. Feladatlap	Egy „A” és „B” feladatból álló tétel kifejtése
40 perc	140 perc	
Zenefelismerés	Tesztjellegű, illetve rövid válaszokat igénylő zenei kifejezések, zenetörténeti adatok, népzeneelméleti fogalmak, néprajzi- népzene-történeti kérdések; esszéírás	
30 pont	70 pont	
100 pont		50 pont

Írásbeli vizsga**Általános szabályok**

Az írásbeli vizsgán a vizsgázónak egy központi feladatsort kell megoldania.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

I. feladatlap

Az első feladatlap feladatai zenefelismerésből állnak. A klasszikus zenei szemelvények a részletes követelmények mellékletében található műjegyzékből kerülnek ki, a népzenei felvételek a Magyar Népzenei Antológia anyagából állnak.

A bejátszások időtartama 1-1,5 perc, a 10 idézet (3 klasszikus és 7 népzene) mindegyike egyszer hangzik el.

II. feladatlap

A rövid válaszokat igénylő kérdések klasszikus zeneelmélet- és történet, népzeneelmélet- és történet, néprajz témaköréből kerülnek ki. Zenei alkotások, szerzők, népszokások időrendbe helyezését; korok, tájak, megyék szerinti csoportosítást; korstílusok és zeneművek, tájegységek és dialektusok, hangszerek és tájegységek stb. párosítását tartalmazzák. Emellett előfordul idézetek szerzőinek beazonosítása, stílusok és jellemzőik egymás mellé rendelése, szakmai fogalmak meghatározása, hiányos szövegek kiegészítése.

A II. feladatlap további része két kifejtendő esszékérdést tartalmaz. Az egyik esszé egy népzeneelméleti vagy népzene-történeti kérdés (pl. egy népzenei stílusréteg bemutatása, vagy egy rendszerezési elv leírása), a másik pedig néprajzi vonatkozású (pl. egy hangszer vagy egy ünnepi időszak bemutatása) kérdés lehet.

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés a központilag összeállított javítási és értékelési útmutató kötelező előírásai alapján történik. Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási és értékelési útmutató tartalmazza. A javítás során az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható.

Szóbeli vizsga

Általános szabályok

A vizsgázó az érettségi vizsgán a központilag összeállított tételsorokból kihúzott tétel „A” és „B” feladatának kifejtésével ad számot tudásáról. A vizsgázó a feleleténél a tételbe épített szemléltető forrásanyagot felhasználhatja.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A tételsor jellemzői

A szóbeli vizsgára legalább 20 tételből álló kérdéssor készül. A tételek 20-25%-át évente cserélni kell.

A tétel jellemzői

A szóbeli vizsgán a vizsgázó a kihúzott tétel „A” és „B” feladataira válaszol.

A szóbeli tételek címét és részleteit az előírt témakörök és vizsgakövetelmények alapján kell meghatározni.

Az egyes tételekhez – témájuktól függően – képanyag, térkép, kottamelléklet csatolható. Amennyiben a tételben kitűzött feladat igényli, a vizsgázó felhasználhatja énekrepertoárját vagy rövid hangszeres bemutatót is tarthat.

Témakörök

„A” feladat:

Egy népzenei stílusréteg vagy egy dialektusterület (akár kisebb tájegység) vagy a népzene-kutatás egy jelentős időszakának bemutatása.

„B” feladat:

Egy nagyobb évköri ünnep, életforduló szokásainak bemutatása vagy egy hangszer vagy hangszeregyüttes ismertetése

A szóbeli vizsgarész értékelése

A központi értékelési útmutató rögzíti az egyes feladatok kifejtésének elvárt tartalmi összetevőit és az ezekre adható, feladatonként 25 pont felosztásával kialakított maximális részpontszámokat, amely alapján a feleletet értékelni kell. Az egyes részpontszámok legfeljebb 5-6 pontot érnek.

A szóbeli felelet értékelése az alábbi szempontok és kompetenciák alapján történik:

Szempontok, kompetenciák	Pontszám		
	„A” feladat	„B” feladat	Összesen
Feladat megértése, világosság, szabatoság felelet felépítése, szaknyelv	5 pont	5 pont	10 pont
Tartalmi összetevők: alapfogalmak ismerete, definiálása, a lényeg kiemelése, Összefüggések problémaközpontú bemutatása	20 pont	20 pont	40 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	25 pont	25 pont	50 pont